

Panssarireserviupseerikoulu PSRUK yksikköesittely

Jonne Salminen, Heikki Hiltunen

*Panssarikoulussa Reserviupseeri-
osastolla koulutetaan kaksi panssarireserviupseerikurssia vuodessa. Tässä artikkelissa esitellään Panssarireserviupseereiden koulutuksen historiaa, nykyisyyttä ja luodaan katse myös panssarireserviupseerien koulutuksen tulevaisuuteen.*

Panssarireservi- upseerikurssien koulutuksen aloittamien

”Eihän lentäjiä, meriupseereita tai rannikkotykistön upseereitakaan kouluteta RUK:ssa”, totesi Panssarikoulun johtaja everstiluutnantti Pentti Lehtonen vuonna 1966 Etelä-Suomen sotilasläänin esikunnalle lähettämässään muistiossa panssarivaunualan reserviupseerikoulutuksen järjestämisvaihtoehdoista. Ennen vuotta 1972 panssarireserviupseerit koulutettiin vielä Haminassa Reserviupseerikoulussa. Vuosien ajan tähän järjestelyyn kohdistui muutospaineita, koska Haminasta puuttuivat panssarivaunujoukkueen johtajien koulutuksen vaatimat panssarivaunukalusto ja niille ominainen harjoitusmaasto. Panssariprikaati teki vuonna 1966 esityksen Etelä-Suomen sotilasläänin esikunnalle panssarivaunualan reserviupseerien koulutuksen jaksottelusta ja päämääristä, jonka yhteydessä silloinen Panssarikoulun johtaja everstiluutnantti Pentti Lehtonen esitti, että panssarivaunujoukkueiden johtajat koulutettaisiin joko osittain tai kokonaan Panssarikoulussa. Seuraavana vuonna panssarivaunualan upseeripilaat olivat 4-5 viikkoa kurssiajastaan Panssarikoululla - aika ei kuitenkaan tyydyttänyt panssarijoukkoja, koska sen katsottiin olevan liian lyhyt. Marraskuussa 1971 jalkaväen tarkastaja, kenraalimajuri Pentti Multanen esitteli suunnitelman kokeilumielessä toimeenpantavasta Reserviupseerikoulun panssarilinjasta, joka koulutettaisiin Panssariprikaatissa ja komennettaisiin takaisin Haminaan vain kurssin päätösjärjestelyihin liittyen. Esityksen mukaan panssarilinjalla koulutettaisiin panssarijääkäri- ja panssarivaunujoukkueen johtajat, jolloin kevytvaunujoukkueiden johta-

PSRUK 253, kuvaaja Rami Siltanen.

jien koulutus saataisiin liitettyä taisteluvaunujoukkueiden johtajien koulutukseen. Panssarilinjan toimeenpano hyväksyttiin 7.4.1972. Kurssista 139 lähtien panssarivaunujoukkojen johtajat olivat Reserviupseerikoulun oppilaina komennettuina Parolan Panssarikoululle, jossa heille oli järjestetty

oma koulutusohjelmansa. Ensimmäisellä kolmella kokeilukurssilla oppilasmäärät olivat toistakymmentä, nykyisellään niiden ollessa asettunut noin 50-70 oppilaaseen. Panssarireserviupseerikoulutuksen voidaan katsoa alkaneen ensimmäisestä kokeilukurssista vuonna 1972.

PSRUK perinteinen kurssipuukko.

Partio partiotaitokilpailun lähdössä.

Järjestely vakiintui vuotta myöhemmin, kun Pääesikunta määräsi vuoden 1973 koulutuskäskyssään panssarijoukkojen reserviupseerikoulutuksen Panssarikoululle. Kurssista 147 (6.12.1974-21.3.1975) alkaen panssarilinjasta muodostui itsenäinen panssarireserviupseerikurssi, jonka koulutus annettiin täysin Panssariprikaatissa. Alkuvaiheessa panssarireserviupseerikurssi toimeenpantiin Panssarikoulun panssarivaunukompaniassa, jota oli jo kuitenkin ryhdytty kutsumaan kurssiosaston nimellä. Tässä vaiheessa Panssarikoulu oli Panssariprikaatin alainen joukko-osasto. 6.1.1975 Panssarikoulu sai sotilasopetuslaitoksen aseman. 1.3.1985 Panssariprikaati muuttui joukko-osastoksi, jolloin Panssarikoulusta tuli sen alainen joukkoyk-

sikkö, jonka uudelleen nimetyllä kurssiosastolla järjestettiin panssarireserviupseerikurssit. Panssarikoulu pysyi osana Panssariprikaatia aina puolustusvoimauudistukseen 1.1.2015 saakka. Tällöin Panssarikoulu, ja panssarireserviupseerikurssi osana sitä, siirtyi hallinnollisesti Maasotakoulun koulutuskeskuksen osaksi. Vaikka johtoesikunta vaihtui Lappeenrantaan, pysyi Panssarikoulu entisissä tiloissaan ja entisellä tehtävällään.

Panssarireserviupseerikurssilla on aina koulutettu Maavoimien hyökkäysjoukkojen johtajia, joille aselajien välinen yhteistoiminta on tärkeää. Panssarireserviupseerikurssin alkuvaiheen panssarivaunu- ja panssarijääkäriinjasta linjamäärä lisääntyi ajan myötä jopa yhdeksään linjaan. Pans-

sarireserviupseerikurssilla on koulutettu ajan saatossa reserviupseereita panssarijääkäri-, panssarivaunu-, panssaritiedustelu-, panssaripioneer-, panssari-ilmatorjunta-, panssari- viesti-, panssaritorjuntaohjus-, panssaritulenjohto- ja elektronisen sodankäynnin linjoilla. Kaikkien aikojen suurin PSRUK:n kurssi oli kurssi 251, jossa toteutettiin kahdeksan linjaa ja oppilaita kurssilla oli yhteensä 76. Ensimmäisestä panssarireserviupseerikurssista, joksi voidaan laskea kurssi PSRUK139, lähtien Panssarikoululla on koulutettu yhteensä 3482 reserviupseeria. Kurssin alkuvaiheessa koulutus oli tarkoitettu vain Panssariprikaatin tarpeisiin, mutta sittemmin myös Karjalan prikaatin ja Porin prikaatin joukkueenjohtajia on koulutettu PSRUK:ssa. Lisäksi muutama panssarivaunujoukkueen johtaja on koulutettu Jääkäriprikaatiin sekä muutamia viestiasemajoukkueen johtajia myös Kaartin jääkäriyrykmenttiin.

Jotain vanhaa jotain uutta

Panssarireserviupseerikurssit ovat historiansa aikana kasvaneet muutamien oppilaan kurssista useiden kymmenien oppilaiden kurssieihin. Maavoimien Reserviupseerikurssi Haminassa kouluttaa määrällisesti noin kymmenen kertaa enemmän reserviupseereita saapumiseraa kohden. Nykyään joukkotuotannon ja Maavoimien valmiuden vaikutuksista kurssin aloitusvahvuudet ovat 50 - 70 upseerioppilaan vaihteluvälillä. Panssarireserviupseerikurssien oppilasmäärä luo mahdollisuuden vahvan kurssihengen muodostumiseen ja yhteistoimintaan oman aselajin ulkopuolella. Voidaan siis aidosti todeta kaikkien oppilaiden tuntevansa toisensa kurssin jälkeen. Tätä edesauttavat myös se, että oppilaat sekoittuvat ilman linja- tai joukko-osastorajoja majoitustustiipiin. Panssarireserviupseerien yhteenkuuluvuutta lisää myös kurssin suorittamisesta saavutettu mustalla tupella ja Laguksen nuoliilla koristeltu kurssipuukko.

Panssarireserviupseerikurssija yhdistät kurssin perinteiset tapahtumat, jotka ovat vuosien ja kurssien vaihtuessa säilyttäneet paikkansa kurssin koulutuksessa. Näitä ovat muun muassa veteraanikilpailu, partiotaitokilpailu, panssariharjoitukset ja kovapanosammunnat. Veteraanikilpailu on kurssin sisäinen urheilukilpailu, jossa vuodentajasta riippuen joko juostaan tai hiihdetään. Puolivälissä kilpailua on 150m etäisyydeltä ammuttava 10 laukauksen rata-ammunta. Kilpailun voittajan nimi kai-verretaan Reserviupseeriosaston käytävällä säilytettävään kiertopalkintoon; veteraanikilpeen. Uusimpien kurssille

Simulaattoriavusteinen koulutus on olennainen osa panssarireserviupseerikurssin koulutusta.

järjestettäviä kilpailua on crossfit-tyylinen voimailukilpailu, jossa kurssitovereiden kannusteukselta ja urheiluhuimalta ei voi välttyä. Partiotaitokilpailu on varmasti suurimmalle osalle se pelotavin ja kuumottavin, mutta samalla odotetuin tapahtuma. Tämän kilpailun ympärillä varmasti liikkuvat parhaimmat tarinat väsymyksestä, yhteishengestä, reitin raskaudesta, kannettavan materiaalin määrästä ja henkisestä kasvamisesta. Kurssitapaamisissa juuri partiotaitokilpailut saa muistot viimeistään reserviupseerikurssista kultaantumaa. Myös myytit tämän kilpailun yllä ovat juuri, miksi se pitää itse kokea.

Panssariharjoitukset ja ampumaharjoitukset ovat koulutushaarakoulutuksen ja maastossa käytännön kautta oppimisen kivijalka. Panssariharjoituksissa harjoitellaan aselajien perusteita ja yhteistoimintaa painopisteen ollessa hyökkäystaistelussa. Panssariharjoituksissa harjoitellut kokonaisuudet ja osaaminen todennetaan ampumaharjoituksessa joukkue- ja yhteistoimintamunnoissa.

Jokainen kurssi on omanlaisensa kokonaisuus ja koulutuksessa otetaan huomioon upseerioppilaita lähettävien joukko-osastojen joukkotuotannon tarpeet. Panssarireserviupseerikurssille keskeistä on ollut ja tulee tulvaisuudessaakin olemaan käytännönläheinen koulutus koulutettavien omalla panssarivaunukalustolla ja yhteistoiminta eri joukko-osastojen kaluston kanssa. Vaikka Reserviupseeriosasto vastaa koulutuksesta se ei olisi mahdollista Panssarikoulun muiden osastojen, eri joukko-osastojen ja niiden joukkoyksiköiden tukea. Joustavalla yhteistoiminnalla kursseille mahdollistetaan oikeilla välineillä laadukas oppiminen ja samalla vaunumiehistöille mahdollisuus harjaantua samalla omassa tehtävässään. Yhteistoimintaa auttaa myös avoin vuoropuhelu koulutuksen laadusta ja kehittämisestä. Yhteinen tavoite on selvä; koulut-

Taisteluammunnoissa harjoitellaan mm. aselajien välistä yhteistoimintaa.

taa sodan ajan mekanisoiduille joukoille toimeenpanokykyisiä, aktiivisia ja ammattitaitoisia reservinupseereja vaativiin joukkueen johtajan, tulenjohtajan ja erillisjoukkueen johtajan tehtäviin.

Nuolen kärjessä seuraavat 50 vuotta

Panssarireserviupseerikurssien koulutuksessa on pyritty olemaan aina ajan hermolla. Joskus kokeilut päättyvät kehittämisen kautta vakioiduksi menetelmiksi. Yksi esimerkki tästä on jo ennen koordinoitua virtuaaliavusteisen koulutuksen aloittamista sen kokeileminen johtajakoulutuksen ja koulutushaarakoulutuksen osana reserviupseerikurssilla. Nykyään virtuaalisiakoulutusympäristöjä hyödynnetään panssarireserviupseerikurssien koulutuksessa unohtamatta perinteisiä kartta- ja käskenantoharjoituksia. Tulvaisuudessa siintävät haasteet ovat kurssikokojen kasvaminen, henkilöstön pysyvyys ja sen kautta laadukkaan koulutuksen varmistaminen. Resurssien riittävyys ja

joukko-osastojen tuki ovat keskeisiä onnistumisen avaimia tulvaisuudessakin yhteistä tavoitetta kohti. Vaikka uusi termistö ja käsitteet muokkavat tulvaisuudessa Puolustusvoimien johtajakoulutusta se ei tarkoita pyörän keksimistä uudelleen. Panssarijoukkoja johdetaan tunnetusti edestä omiin havaintoihin perustuen. Tähän toteamukseen perustuen tulvaisuudessakin panssarijoukkojen johtajien käytännönläheinen koulutus ja yhteistoiminta aselajien kesken oikeilla panssarivaunuilla on keskiössä panssarireserviupseerikurssien koulutuksessa.

Lähteet:

Juhani Pura: Puoli vuosisataa nuolen kärjessä: Panssarikoulun historiikki 1948-1998

Reserviupseerikoulutus maalla, merellä ja ilmassa. 2020. Bookwell Oy. Porvoo. Sivut 244-263. "Panssarireserviupseerikurssit", Teemu Tuusa Panssarireserviupseerikurssien kurssikirjat

Reserviupseeriosaston kurssikertomukset

Hattulan Apteekki

**Kiitämme kuluneesta vuodesta
ja toivotamme
rauhaisaa Joulunaikaa**

Palvelemme

ark 8.30 - 19.00, la 9.00 - 15.00

Tallitie 4, 13720 Parola, Puh. (03) 656 261

parolan kukka

Parolantie 43 Parola
Ma-Pe 10-17, La 9-14
puh. 03 - 6372 277

**Tervetuloa joulukukkaostoksille
Jouluviikolla pidennetyt aukioloajat.**

Kukat kaikkiin juhliin, myös surusidonta
Kortit, adressit ja tekstaupalvelu

www.parolankukka.fi
www.parolan.ekukka.fi